

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 20 juni 2016 in het Provinciehuis van Utrecht

Voorzitters:

mw. H.J. Keller
ir. H. IJssennagger

Aanwezig:

Van Beek (CvdK), drs.ing. P. van den Berg (gedeputeerde), drs. R.W. Krol, mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), mw. mr. J. Verbeek-Nijhof (gedeputeerde), mw. F.M. Arissen LLB (PvdD), drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. J.M. Buiting, arts, (CDA), R.G.J. Dercksen (PVV), H. Van Déun (PVV), A. Essousi (PvdA), mr.drs. M.C.J. Groothuizen (D66), mw. N. de Haan (ChristenUnie), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), mw. W.M.M. Hoek (50Plus), drs. A.H.L. Kocken (VVD), G. Van Leeuwen (SGP), A.M. Meijer (SP), R. Van Reenen (VVD), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), H.O. Suna (PvdA), W.J. Ubaghs (PVV) en mw. dr. A.J. Vlam (VVD);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw. M.L. Engelsman (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Keller, opent de vergadering met een woord van welkom.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mede dat de agendapunten 2.1, 2.2 en 4.2 op verzoek van verschillende fracties ter bespreking zijn opgevaardigd. De motivatie hebben de commissieleden kunnen lezen in de definitieve agenda. De commissie stelt de agenda vervolgens vast.

1.3 Mededelingen

Stand van zaken IPO (memo gedeputeerde Krol)

Mevrouw Arissen memoreert dat de PvdD tijdens de laatste PS vergadering de toezegging kreeg dat er gesproken zou worden met werkgeverszaken binnen het IPO over de investeringen van het ABP Pensioenfonds in kernwapenproductie. Wanneer kunnen PS daarover meer informatie ontvangen?

Gedeputeerde Krol antwoordt dat deze actie nog niet is gebeurd maar dat dit snel zal worden opgepakt. Hij hoopt daarop na de zomer terug te komen.

De Traaij Driebergen (gedeputeerde Pennarts)

In de kelderruimte had men concentraties PER gemeten, boven de toelaatbare waarden. Gedeputeerde Pennarts heeft de commissie onlangs over de achtergronden en maatregelen dienaangaande geïnformeerd. De belangrijkste vraag was toen of die norm ook in de bedrijfsruimten en woningen boven de kelders werd overschreden. Dat is niet het geval. De lucht in de kelderruimtes is gemeten en daar zijn de PER waardes gedaald maar ze zijn nog wel boven de norm. De GGD heeft de meetresultaten beoordeeld en geconstateerd dat de concentratie in de kelder geen gezondheidsrisico oplevert voor de gebruikers, mits zij niet in die ruimtes komen en goed ventileren. Mensen weten daarvan en handelen ook dienovereenkomstig.

Acacialaan Doorn

Naar aanleiding van een eerder gestelde vraag door de heer Dercksen, betrekking hebbend op een nieuwe installatie bij de Acacialaan te Doorn, heeft de gedeputeerde toegezegd dat zij de kwestie bij de gemeente Utrechtse Heuvelrug zou aankaarten, vooral wat betreft de communicatie daaromtrent. Dat is gebeurd. De provincie heeft dienaangaande niet veel handelingsruimte, maar ook de gemeente ervaart weinig ruimte in

dat opzicht. Het gaat erom dat er nu sterk gecontroleerd moet worden of de materialen en de machines die worden ingezet de normen niet overschrijden.

1.4 Verslag vergadering Statencommissie BEM d.d. 30 mei 2016

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

1.5 Rondvraag

Er zijn geen rondvragen.

1.6 Termijnagenda

De heer Dercksen memoreert dat er destijds is gesproken over het gat tussen de arbeidsmarkt en de werkgelegenheid. Gedeputeerde Pennarts zou de mogelijkheden bij Erasmus Plus nagaan en liet toen weten dat het in handen lag van gedeputeerde Van den Berg. Deze toezegging is niet meer in de termijnagenda terug te vinden.

De heer Meijer wijst erop dat deze toezegging in de commissie MME aan de orde is geweest. Waarschijnlijk is dit punt opgenomen in de termijnagenda van MME.

De heer Van Leeuwen verwijst naar de toezegging van 30 mei jl. tweede bullit, die nog niet is ingelost. Wanneer staat dit op de planning?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat het over twee moties gaat, nl. "Benutten kennis" en "Kracht van de inwoners". Zij memoreert dat er een algemene notitie is opgesteld die naar de commissie zal worden gezonden en in de eerstvolgende BEM-vergadering aan de orde zal worden gesteld. Ook is er gevraagd om een uitwerking van de motie als het gaat om mobiliteit: die notitie is in de maak.

De heer Hoefnagels constateert dat er in de termijnagenda geen afspraak is opgenomen over de fusie Vijfheerenlanden. Hij vraagt wanneer PS daarover nadere informatie kan ontvangen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt dat de voorkeursdatum van de gemeenten voor de fusie 1 januari 2018 is. De open overlegfase is voor het grootste deel afgerond maar overleg is nog gaande over de tot standkoming van het advies. De doelstelling is dat vlot af te ronden maar men is er nog niet helemaal uit. Zij vraagt de commissie haar nog wat tijd te gunnen.

1.7 Statenvoorstel Kadernota

Gememoreerd wordt dat de commissie afgelopen vrijdagmiddag de laatste versie van de Kadernota heeft ontvangen.

De heer Dercksen stelt namens de PVV de volgende vragen:

- De EBU ontvangt vanuit Europa onverwacht 6 ton euro minder subsidie. Wisten PS dat al eerder? Wat is daarvan de reden?
- Op pag. 25 wordt gemeld dat er in januari 2020 een ecodeuct wordt aangelegd ad € 30.000,-. Dat lijkt hem wel erg weinig en hij vraagt hoe dat zit.
- Graag hoort hij een toelichting op Presto 2. Presto 1, de implementatie van een nieuw automatiseringssysteem, heeft € 1,8 miljoen gekost en de uitbreiding kost € 1,5 miljoen. Hoe verhouden die investeringen zich tot elkaar?

Mevrouw Hoek verwijst naar pag. 27, verbeteren dossier- en archiefbeheer. Vermeld wordt dat er een projectleider/adviseur wordt aangetrokken en dat daar € 2 ton voor nodig is. Gaat het om het salaris of om de opdracht (die langer dan een jaar kan duren)?. Wat is de termijn voor deze projectleider? 50PLUS vraagt zich voorts af waarom de helft van het bedrag uit de algemene middelen moet worden gehaald.

De heer Groothuizen brengt het volgende algemene punt naar voren. D66 heeft het beeld dat er door de provincie veel in reserves wordt gespaard. Het lijkt erop dat de reserves in de komende jaren alleen maar gaan toenemen. Hij vraagt of dat wel de bedoeling is, gelet op elementen als maximale transparantie en de

beslissingsbevoegdheid van PS. In dit verband verwijst hij naar de egalisereserve van ruim € 3 miljoen. Hem is opgevallen dat de provincie het normaal vindt om tientallen procenten van het jaarlijkse budget niet uit te geven. Hij voelt een zekere discrepantie tussen het micromanagement in het organiseren van reserves aan de ene kant en de grote verschuivingen die verder worden waargenomen aan de andere kant. Volgens de kadernota is er 0,2 fte beschikbaar voor een medewerker "In verbinding met de omgeving". Wellicht is het goed die formatie iets uit te breiden, gegeven de kerndoelstelling van deze coalitie.

De heer Schaddelee leest dat er plannen en initiatieven zijn voor Kamp Amersfoort maar dit item wordt als PM post in de kadernota aangeduid. De ChristenUnie vraagt dienaangaande naar de actuele stand van zaken. Voorts gaat hij in op Toezicht en Handhaving, breder dan alleen de wet Natuurbescherming. Het komende jaar krijgt men ook te maken met de centralisatie bevoegd gezag rond de BEZO. Op pag. 23 staat dat nader onderzoek volgt over de uitbreiding van het takenpakket van de RUD. In het verleden heeft de ChristenUnie daar wel eens een motie over ingediend maar later weer ingetrokken, omdat men vlak voor de samenvoeging met de RUD zat en het niet handig was budgetten op te hogen. De samenvoeging is inmiddels achter de rug. De vraag is hoe de provincie nu in die race zit. Landgoedeigenaren/beheerders moeten soms zelf kosten maken om provinciale en andere overheidsregels te handhaven. Dat is een vreemde situatie. De ChristenUnie vraagt zich af of de provincie op dit punt wellicht te zuinig en te sober is. Is er wel voldoende geld voor handhaving en toezicht, ook gelet op de achterstanden die er zijn?

Mevrouw Arissen deelt mede dat de PvdD tijdens de PS vergadering inhoudelijk op de kadernota zal ingaan. Procedureel wil zij opmerken dat de complete versie van de kadernota bijzonder laat is verzonden. Zij constateert derhalve dat er in de commissie MME over de verkeerde versie is gesproken. Dat kan niet meer gerepareerd worden. Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

De behandelend ambtenaar, de heer Wim Kooiman, heeft als automatisch antwoord op zijn email ingesteld dat hij van 8 juni t/m 3 juli afwezig is. Hoe is het mogelijk dat de behandelend ambtenaar van de kadernota t/m het zomerreces afwezig is? Hoe hebben GS zelf de kadernota kunnen vaststellen? Hadden zij afgelopen vrijdag nog een extra vergadering belegd?

De heer Meijer memoreert dat de SP in andere commissies op de kadernota is ingegaan. Ook zijn er technische vragen ingediend. Tezamen zal dat leiden tot een aanvalsstrategie bij de behandeling van de kadernota in de komende PS vergadering.

De heer Bekkers brengt naar aanleiding van het taalgebruik van de heer Meijer het volgende naar voren. De heer Meijer heeft tijdens eerdere bijeenkomsten wel eens gezegd hoe spijtig hij het vindt dat er geen steun te vinden is voor de voorstellen van de SP. Heeft de inzet van de SP bij het kadernotadebat te maken met inhoudelijke voorstellen, waar PS mogelijk steun aan kunnen geven, of moeten PS zich in een verdedigingslinie gaan harnassen, gelet op het aanvalsplan van de SP dat zojuist werd aangekondigd?

De heer Meijer antwoordt: "Wie de schoen past, trekke hem aan". De SP houdt meestal een herkenbare lijn aan. Wie zich daar in herkent en dat warme gevoelens toedicht, diens steun is van harte welkom. Mensen die er anders over denken, behoeven van hun hart uiteraard geen moordkuil te maken. Hij is voorstander van een goed en stevig debat.

De SP relateert een en ander aan de speerpunten werkgelegenheid voor lager opgeleiden, meer actievare participatie in het sociale woningbouwproces en betere isolatie. Zijn fractie heeft reeds een aantal punten in de andere commissies aan de orde gesteld. In relatie tot de Stijl vraagt hij hoe het zit met het bezoek aan een museum dat is toegezegd, bv. het Rietveld Schröder huis in Utrecht. De heer Meijer kan dat niet meer in de stukken terugvinden. Waar is dat gebleven? Welke studenten/scholieren worden er uitgenodigd?

De heer Bekkers noemt de formatie-uitbreidingen, zoals in de kadernota aangegeven, opvallend. De afgelopen jaren is gestuurd op taakstelling en vermindering van de ambtelijke organisatie terwijl er nu een uitbreiding met 20 fte wordt voorgesteld. Dat is fors. Meer onderbouwing voor de taken van de nieuwe fte's is wenselijk, temeer daar de formatie al jarenlang voor de uitvoering van een aantal handhaving- en toezicht-taken krap is terwijl er nu 20 extra fte's beschikbaar worden gesteld.

Er wordt een nieuwe egalisereserve aangekondigd terwijl er behoefte is aan vereenvoudiging, heldere connectie tussen reserveringen, beleidsdoelen en prestaties. Hij vreest dat er met een nieuwe egalisereserve opnieuw een stap in het proces wordt gezet. Hij vraagt om de toezegging dat richting begroting toe er wel wordt gewerkt aan het vereenvoudigen van het overzicht van de reserves.

Op een aantal gebieden indexeert de provincie zijn bijdragen aan organisaties, bv. bij natuurbeheer en natuurorganisaties, maar op een aantal beleidsterreinen ook niet (bv. culturele instellingen). De facto betekent niet indexeren een vorm van bezuinigen. Dat kan maatschappelijk resultaat kosten. Hij vraagt dienaangaande om de visie van GS.

Wat betreft Kamp Amersfoort, begrijpt hij dat wanneer er een goed onderbouwd plan wordt aangeboden, GS serieus een bijdrage te overwegen. Hij vraagt of dat juist is.

De heer Van Muilekom deelt mede dat het de PvdA is opgevallen dat er veel met reserves en voorzieningen wordt gewerkt. Dat is een zorgelijke ontwikkeling, omdat PS een duidelijke rol moeten kunnen vervullen. Bij de jaarrekening is gesproken over het overschot 2015 met een $1/3^e - 1/3^e - 1/3^e$ verdeling. Als inhoudelijke onderwerpen worden genoemd "Nieuwe Hollandse Waterlinie" en "mobiliteit". Hij vraagt de overige fracties of dit de twee belangrijkste onderwerpen zijn om daarvoor zoveel geld aan te wenden, te meer daar er in de portefeuille Mobiliteit heel veel geld is overgebleven. Zijn er wellicht andere, belangrijke onderwerpen die ook geld verdienen?

De PvdA kondigt twee moties aan op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt. Een verbijzondering zal worden gemaakt over de rol van de EBU, de stage ambassadeur en hoe er extra kan worden ingezet op het VMBO. De PvdA constateert dat de vraagstukken in het stedelijk gebied aan het toenemen zijn. Er is veel behoefte aan betaalbare woningen maar ook aan steun en kennis van de provincie, bv. als het gaat om de huisvesting van statushouders. De PvdA vindt dat het programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling goede instrumenten heeft en zal in de PS vergadering voorstellen dat programma verder te gaan versterken.

De heer Bekkers memoreert dat PS een half jaar geleden vaststelden dat ten aanzien van onderwijs en arbeidsmarkt de incidentele moties over elkaar heen buitelden en dat er behoefte was aan ordening en het aanbrengen van meer samenhang. Dat heeft geleid tot een BOB proces om de rol en de meerwaarde van PS op dat onderwerp scherper in beeld te krijgen en om zo afgewogen tot keuzes te komen. Het bevreemdt hem dat ook dat de PvdA nu al weer met een "losse flodder" motie wil komen, gelet op de afspraak om dat in samenhang te benaderen. Voor het programma Wonen en Binnenstedelijke ontwikkeling is die afspraak niet expliciet gemaakt maar ondertussen is daarover wel een BOB proces van start gegaan. Het lijkt hem verstandig eerst die processen ruimte te bieden.

De heer Meijer constateert dat de bijdrage van de PvdA redelijk overeenkomt met de bijdrage van de SP. Hij staat op het standpunt dat een BOB nooit kan betekenen dat PS niet op de eigen verantwoordelijkheden zouden kunnen ingaan. PS moeten kunnen reageren op de actualiteit van het moment en richting kunnen aangeven. BOB processen zijn z.i. geen belemmering om richtinggevende moties of amendementen in te dienen bij een kadernota.

De heer Van Muilekom wijst erop dat er veel BOB trajecten gaande zijn. Het zou niet goed zijn als Staten pas een oordeel te kunnen geven wanneer die langdurige BOB trajecten zijn afgerond. Juist een kadernota bevat actuele onderwerpen en geeft aan waar tekorten zitten; die kunnen nu aan de orde worden gesteld in de hoop dat daarmee iets in de begroting wordt gedaan. De PvdA zal dan ook enkele richtinggevende moties uitbrengen. Mochten er uit de BOB aanvullende ideeën komen, dan verwacht hij bij de begroting een mooi palet aan ideeën die nader kunnen worden uitgewerkt.

De heer Groothuizen komt terug op de vraag van de PvdA aan de overige Statenfracties. D66 geeft hoge prioriteit aan energietransitie. In het coalitieakkoord zijn afspraken gemaakt over aanwending van overschotten. Inderdaad blijft er veel geld over bij Mobiliteit maar PS hebben afgesproken dat daarmee in de komende tijd op een andere manier zal worden omgegaan om te voorkomen dat geld onvoldoende transparant zou worden besteed.

De heer Van Muilekom stelt de vraag of het budget voor Mobiliteit extra zou moeten worden verhoogd. De heer Groothuizen antwoordt bevestigend gelet op de afspraak dat de gelden in dat geval volgens het $1/3^e - 1/3^e - 1/3^e$ principe zullen worden verdeeld. Wat D66 betreft is afspraak ook afspraak. Mevrouw Vlam wijst erop dat de gelden voor Mobiliteit geormerkt zijn; daar staan verplichtingen tegenover. De VVD wijst ook op de $1/3^e - 1/3^e - 1/3^e$ afspraak. De heer Meijer merkt op dat deze geldverdeling al een jaar of 10 onderwerp van discussie is tussen de SP en het door de VVD gedomineerde college van GS. Dat zal wat hem betreft weer tot uiting komen in de volgende PS vergadering. Er zijn andere prioriteiten en keuzes mogelijk maar dat heeft vooral te maken met de bovenmatige invloed van de VVD op de beleidsvorming in deze provincie.

Mevrouw Vlam deelt mede dat de VVD de volgende vragen heeft:

- Gesproken is meerdere malen over het verkrijgen van een goede aansluiting jaar op jaar naar de begrotingen, vooral met het oog op de onderlinge vergelijkbaarheid. Wat betekent het gebruik van de thema's voor de leesbaarheid en voor de aansluiting als het gaat om oude en nieuwe begroting?
- De VVD vindt het positief dat er een egalisereserve wordt ingesteld. Dat was ook al aan de orde gekomen bij de behandeling van de jaarrekening. De lange termijn prognoses zijn erg onzeker, vooral als het gaat om de motorrijtuigenbelasting, de opcenten en het provinciefonds. Met de egalisereserve kunnen fluctuaties worden opgevangen. Op pag. 14 staat dat het 10 jaars perspectief erg onzeker is, als het gaat om de stelpost loon- en prijscompensatie. Dat alles is de kern van de inkomsten en uitgaven. Wat houdt het in als gesteld wordt dat de komende 10 jaren erg onzeker zullen zijn? De VVD heeft daar wel zorg over en goede bewaking is van groot belang om de mate van onzekerheid enigszins beheersbaar te houden.
- Ook de VVD wacht voorts met belangstelling de voorstellen voor kamp Amersfoort af. Haar fractie kijkt daar naar uit.

De heer Van Leeuwen dankt voor de beantwoording van de technische vragen hoewel hij daar niet zoveel van begrepen heeft. Men dient ongeveer een financieel Schriftgeleerde te zijn om de antwoorden te kunnen begrijpen. Het reservefonds ontwikkeling provincie Utrecht is nieuw maar hij meent dat daarvoor nog geen kader is vastgesteld. Komt dat er nog aan? 76% van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit opcenten; deze lopen op langere termijn alleen maar op, zo wordt gesteld. De SGP vraagt zich af waarom GS daar zo zeker van zijn. De nieuwe egalisereserve komt uit het weerstandsvermogen van de provincie. De SGP vraagt naar de achterliggende redenen van deze reserve.

De heer Buiting deelt mede dat zijn fractie in de PS vergadering zal terugkomen op de kadernota.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de eerste fase van Presto achter de rug is; het ging om projecten en financiën die begin 2016 live zijn gegaan. Nu zijn de volgende modules aan de beurt, nl. facilitaire processen en de inrichting van het programma voor het bedrijfsvoeringinformatiesysteem en de afronding van het Presto project. Zij is bereid PS te voorzien van de onderbouwing van het daarvoor benodigde budget. Dit zal schriftelijk worden gedaan. De heer Kooiman is inderdaad met vakantie maar bij de afwezigheidsmelding worden de namen van twee van zijn collega's vermeld. Zij zullen de vragen van de commissie beantwoorden. De vraag over het ecoduct is uitgebreid aan de orde geweest in de commissie MME. Het gaat hier om het beheer en onderhoud van het ecoduct. Alles op, om en rondom de wegen wordt uit de portefeuille Mobiliteit betaald, ook het beheer en onderhoud van dit ecoduct.

Er zijn meerdere vragen gesteld over de egalisereserve. Met deze reserve wordt juist getracht de procedure te vereenvoudigen en niet meer ad hoc te reageren op circulaire. Op basis van het lopende begrotingsjaar zullen er bijstellingen worden gedaan aan de hand van de primitieve begroting en de mei circulaire. Het vullen of onttrekken gebeurt aan de hand van de september en december circulaire. Daarmee wordt betere sturing op de financiën mogelijk. Er zit een plafond in van 10% van de bij de primitieve begroting geraamde opbrengsten uit de algemene uitkering provinciefonds en de motorrijtuigenbelasting. Derhalve gaat het om een gemaximeerde reserve.

De heer Van Muilekom vraagt of PS daarbij worden betrokken.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de betrokkenheid van PS gestalte krijgt in de reguliere P&C cyclus; dan zien PS het verloop van deze egalisereserve. Wat haar betreft kunnen daarover nadere werkafspraken worden gemaakt.

De heer Van Muilekom memoreert de inbreng van D66 dat er zoveel ruimte in de begroting heeft gezeten in de afgelopen jaren; dat roept de vraag op waar de egalisereserve eigenlijk voor nodig is.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat iedere reserve een bestemming bevat aan de hand van de ambities en het daarop geformuleerde beleid. PS hebben gevraagd om een betere financiële sturing en het niet steeds treffen van ad hoc maatregelen en daar is deze egalisereserve een uitwerking van. Zij stelt voor daar komend jaar mee aan de slag te gaan. De reserve is gemaximeerd en de informatie daarover vindt plaats via de reguliere P&C cyclus. Hebben PS dienaangaande andere wensen, dan hoort zij dat graag.

Voorts licht zij toe dat er nog een aantal uitwerkingen in de technische bijlagen van de kadernota moest plaatsvinden: dat stond ook in de notitie die door GS is vastgesteld. Er is niets aan de inhoud van de kadernota gewijzigd. Zij kan zich wel voorstellen dat de email, waarin werd gesproken over een gewijzigde kadernota met ontbrekende bijlagen, verwarring heeft gewekt. Het gaat dienaangaande uitsluitend om de technische uitwerking van de bijlagen. De tot standkoming heeft langer geduurd omdat GS daarover nog een besluit moesten nemen. Er moesten keuzes worden gemaakt en dat vergde de nodige besluitvormingstijd.

De heer Dercksen wijst erop dat de bijlagen pas op het allerlaatste moment naar de commissie zijn gezonden. Eén werkdag later moest daarover worden vergaderd. Hij vindt dat dit niet kan. De commissie wil zijn werk serieus doen maar ontvangt pas op vrijdagmiddag de bijlagen van de kadernota. Ter zake verwijst hij ook naar een eerdere motie van de heer Van Muilekom dat PS tijdig op dergelijke zaken moeten worden aangehaakt. Onlangs stonden "PS ook al voor joker" bij het goedkeuren van de accountantsverklaring.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof vindt de kwestie van de accountantsverklaring van een andere orde. Wanneer de kadernota eerder gereed zou zijn geweest, dan waren ook de technische uitwerkingen van de begroting eerder gereed. GS hadden echter nog niet eerder overeenstemming over de inhoud van de kadernota. GS zullen hun best doen om de stukken volgend jaar eerder aan te leveren, echter, een 100% garantie kan zij niet geven. Overigens stond in het stuk wel aangegeven wat er nog ontbrak en wat er zou worden nagezonden. Zij heeft de commissie goed verstaan en GS zullen zich ervoor inzetten de stukken volgend jaar tijdiger naar PS te zenden.

Vragen zijn er gesteld over de formatie-uitbreiding. Er worden extra fte's voor de natuurtaken voorgesteld. Gedeputeerde Krol heeft daar vanmiddag reeds over gesproken in de commissie RGW. Ook zijn er extra fte's gepland voor het OV. Het gaat hier om een uitbreiding wegens het omzetten van inhuur naar vaste contracten. Het gaat om structurele taken. De achtergrond daarvan is dat er een stabiele organisatie moet ontstaan en dat de noodzakelijke kennis en kunde ook bij het vaste personeel aanwezig is.

De heer Bekkers memoreert dat de provincie jarenlang bezig is geweest met beheersing van de omvang van de provinciale organisatie terwijl er nu een forse formatie-uitbreiding aan de orde is met 20 fte's. Zo'n besluit moet wel worden voorzien van een goede onderbouwing, bij voorkeur per formatieplaats. Het gaat hier om ca. € 2 miljoen extra personeelsuitgaven per jaar en dat structureel.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof memoreert dat de afspraak is gemaakt dat, wanneer extra wettelijke taken naar de provincie overgaan, dat een reden is om te kunnen afwijken van de 655 fte die eerder zijn afgesproken. Komende vanuit de reorganisatie moeten er stappen worden gemaakt richting een stabiele en kwalitatief goede organisatie. Zij zegt toe dat PS alsnog een afdoende onderbouwing zullen ontvangen als het gaat om de extra fte's, die te maken hebben met de decentrale taken en stabilisatie van de OV taken.

Vragen zijn er gesteld over indexaties en de cultuurindexaties. In het algemeen stelt zij dat er afspraken zijn gemaakt over de indexatie in de kadernota begrotingen die recentelijk geactualiseerd is. Dat heeft betrekking op 2016 – 2019. Wat betreft de vraag over de BBV beaamt zij dat er in het eerste jaar, dat er naar extra indicatoren wordt overgestapt, voor een goede aansluiting moet worden gezorgd. De extra indicatoren BBV helpen om betere vergelijkingen te gaan maken. Wellicht is het eerste jaar nog wat moeilijk maar de vergelijkingen in het tweede zullen zeker goed zijn. .

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de vraag van 50PLUS over archiefbeheer. Het bedrag van € 2 ton is o.a. nodig voor digitalisering van het archief en dat vraagt een extra inspanning van de organisatie. Digitalisering is nodig voor de geschiedschrijving maar ook voor de juridische kant van de zaak. Zij verduidelijkt dat het bedrag van € 100.000 bedoeld is voor de projectleider en dat de resterende € 100.000,- is bedoeld voor het geschikt maken van het systeem voor de nieuwe archieftaak; in die zin is er een tweedeling in het budget gemaakt. Zij zegt toe dat de commissie een schriftelijke toelichting op de vraag van 50 PLUS zal ontvangen, als het gaat om het belang van de archieftaak en de verdeling van de middelen.

De ChristenUnie merkte op dat Kamp Amersfoort als een soort PM post is opgevoerd. Dat heeft te maken met de mate van concreetheid van de plannen. PS hebben sympathie voor dit project maar het feit dat er geen budget aan is verbonden, heeft te maken met het feit dat plannen nog onvoldoende concreet zijn. De leiding van Kamp Amersfoort is daarover in overleg met de provincie en met de gemeenten Amersfoort en Leusden. Binnenkort volgt er bestuurlijk overleg en zal worden nagegaan of de provincie ondersteuning kan bieden bij de voortgang van het project. Daarnaast speelt er ook nog een zaak met de RCE.

Vragen zijn er gesteld over de VTH taken en of er een extra budget mogelijk is voor handhaving van de Natuurwet ten aanzien van de begroting van de RUD. Dat is nog niet het geval omdat de begroting fluctuerend is. Sommige taken verdwijnen en andere taken komen daar weer voor terug. Er wordt door de vorming van de RUD ook een efficiencywinst behaald. Voor 2017 denken GS de kosten voor handhaving Natuurwet op te kunnen lossen via de beschikbare middelen binnen de DVO. Overigens kan zij niet garanderen dat dit zo zal blijven. Opmerkingen werden er ook gemaakt over de handhaving in het buitengebied, de zgn. BOA taken die door landgoedeigenaren en terreinbeheerders worden uitgevoerd. Terecht wordt dit probleem aangestipt. In het buitengebied zijn er te weinig handhavers en dat is een permanente bron van zorg, met name op de Utrechtse Heuvelrug. De provincie probeert daar op meerdere manieren lucht en ruimte aan te geven. In het coalitieakkoord is extra geld beschikbaar gesteld om BOA's op te leiden voor meerdere taken. Ook de opheffing van het recreatieschap Utrechtse Heuvelrug/Vallei Kromme Rijn slaat een gat in de beschikbaarheid van BOA's en ook dat moet worden opgelost. Er zijn afspraken met de politie gemaakt om ervoor te zorgen dat buitengewone opsporingsambtenaren op elkaars grondgebied taken mogen uitoefenen. Dat mag nu nog niet en vereist een apart convenant met de politie. Zij hoopt dat dit convenant in het najaar kan worden getekend waardoor een efficiëntere inzet van de BOA's mogelijk wordt voor de handhavingstaken in het buitengebied.

De SP refereerde aan de Stijl en stelde vragen over bezoek aan musea. In de kadernota wordt op twee plaatsen op De Stijl ingegaan: enerzijds de afrekening van de Landmark ad € 200.000, zoals met PS is overeengekomen, en anderzijds bij economie waar wordt ingegaan op de combinatie cultuureducatie met het VMBO. Daar gaat het om een bedrag van € 100.000 verdeeld over 60/20/20 voor het educatieproject. KunstCentraal en het Centraal Museum zullen daar een rol in gaan spelen. Zij zegt toe dat er op korte termijn nog een nadere uitwerking van dit project naar PS zal uitgaan. De gedeputeerde zal de heer Meijer alsnog laten weten wanneer die uitwerking beschikbaar komt.

Wat betreft indexering cultuurinstellingen, benadrukt gedeputeerde Pennarts dat er reeds vijf jaar voor de cultuurinstellingen niet wordt geïndexeerd. In feite is dat een verkapte bezuiniging bovenop de 15% initiële bezuiniging van een aantal culturele instellingen. Die kwestie gaat op termijn ongetwijfeld schuren. Het is goed daar in de toekomst met elkaar over in gesprek te gaan .

Vragen zijn er gesteld over de kaders van het reservefonds ontwikkeling provincie Utrecht. In de voorjaarsnota, bijlage 6, staat de nadere omschrijving van de kaders die van toepassing zijn op de inzet van dat fonds.

Gedeputeerde Van den Berg gaat in op de opmerking van de PVV over het wegvallen van € 6 ton voor de supportorganisatie. Het ging inderdaad om Europees geld. Deze financiering voor de supportorganisatie is niet mogelijk. De EBU heeft getracht te anticiperen en geld op te halen bij gemeenten die deel uitmaken van de EBU. Dat is ten dele gelukt. Nu is er een begroting ingediend die in 2017 op € 3 ton sluit en € 1 ton in 2018. Dat is taakstellend neergelegd en dat wordt als zodanig in de begroting voorzien.

Op een vraag van de heer Dercksen antwoordt de gedeputeerde dat het programma "Kansen voor West 2" de financieringsmogelijkheid voor de EBU niet langer toestaat.

Gedeputeerde Krol memoreert dat hij vanmiddag uitgebreid is ingegaan op de Wet Natuurbescherming en de personele en financiële consequenties daarvan. Het is niet nodig een en ander in deze commissie te herhalen.

Mevrouw Arissen komt terug op de beantwoording van gedeputeerde Verbeek-Nijhof. De gedeputeerde sprak er snel over heen (met betrekking tot de late verzending van bijlagen bij de kadernota) en merkte alleen op dat GS zijn best doet en dat er sprake was van overmacht. De vraag blijft hoe PS tot zorgvuldige beantwoording kunnen overgaan wanneer de kadernota en de bijlagen zo laat worden verstuurd, dat bestudering en het indienen van technische vragen voor de commissiebehandeling onmogelijk is. Hoe serieus wil men met de kadernota omgaan, wanneer deze niet serieus kan worden besproken? De SGP noemde ook al dat het om specialistische materie gaat. Eerder was er het “akkefietje” met de veel te late accountantsverklaring voor de jaarrekening. Sommige partijen wilden daar onder voorbehoud over stemmen maar gelukkig is dat niet gebeurd. Wat doet dit alles met het imago van de provincie Utrecht, wanneer er zo met de financiële huishouding wordt omgegaan terwijl de provincie tegelijkertijd gemeenten onder financieel toezicht stelt? Hoe kan de gedeputeerde daar zo luchtig over heen stappen?

De heer Groothuizen heeft vragen over de egaliseringsreserve. Hij illustreert dit met het volgende voorbeeld. Stel dat hij een salaris heeft van € 50.000 en weet dat dit volgend jaar een paar duizend euro minder is. Voor het gemak haalt hij nu al een paar duizend euro van zijn salaris af zodat hij volgend jaar weer op € 50.000 uitkomt. Zit de systematiek zo in elkaar? Zo ja, dan kan dat toch bij de begroting worden meegenomen, wetend dat er volgend jaar iets minder te besteden is? Op pag. 13 staat dat er gebruik wordt gemaakt van de algemene reserve om gaten af te dekken: in sommige andere gevallen zal het nieuwe egaliseringsfonds worden ingezet. Hij vindt deze gedachte moeilijk te volgen c.q. aan zijn fractiegenoten uit te leggen.

Mevrouw Vlam komt terug op de aansluiting naar de komende begroting en de BBV standaardmethode. De gedeputeerde gaf aan dat er in de toekomst een betere vergelijking mogelijk wordt. Zij roept op een goede vergelijking mogelijk te maken tussen de huidige begrotingen naar de toekomstige toe, ook in het eerste jaar.

De heer Van Leeuwen constateert dat bijlage 6 de brede uitwerking is van het reservefonds ontwikkelingen provincie Utrecht. De SGP vindt dat erg breed geformuleerd en de uitwerking daarvan moet worden afgewacht. Nogmaals stelt hij een vraag over 76% van de algemene dekkingsmiddelen die uit opcenten bestaan en die volgens GS blijven oplopen. Waarom voelen GS zich daar zo zeker van?

De heer Schaddelee sluit zich aan bij de zorg van de PvdD over de late verzending van stukken. Hij gaat ervan uit dat nu al bekend is wanneer PS in 2017 de kadernota dienen te ontvangen en dat GS daar nu al op kunnen anticiperen. Hij vraagt voorts in hoeverre de EBU nog kan worden gebruikt als een vliegwiel voor allerlei ontwikkelingen. Wat betreft handhaving en toezicht in het buitengebied, merkt hij op dat organisaties de ChristenUnie lieten weten dat zij moeiteloos een zwartboek kunnen opstellen over stroperij in het buitengebied waar weinig tegen kan worden gedaan. Hij vraagt of GS PS willen informeren over het convenant dat in het najaar met de politie wordt gesloten en over een plan van aanpak hoe de handhaving en het toezicht beter kunnen worden aangepakt. De gedeputeerde erkende dat men in dat opzicht tegen tekorten aanloopt maar dat de provincie daar wel goed op aanhaakt. Hij vraagt of concreter in beeld kan worden gebracht wat de tekorten zijn, wat dat in de praktijk betekent en hoe dat kan worden gerepareerd. De provincie heeft in dat opzicht een verantwoordelijkheid.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof benadrukt dat GS niet lichtzinnig denken over de late verzending van de kadernota. Die suggestie wil zij nadrukkelijk wegnemen. GS hebben wat langer de tijd nodig gehad om de afwegingen te maken zoals deze in de kadernota staan. GS zullen ervoor zorgen dat de kadernota voortaan tijdig bij PS komt. Nogmaals stelt zij dat de discussie over de goedkeurende accountantsverklaring in het kader van de jaarrekening van een andere orde was. De accountant had dienaangaande een toezegging gedaan maar kon die op dat moment niet nakomen.

De egalisereserve loopt over het lopende begrotingsjaar en daar wordt deze ook uit gevoed aan de hand van de mei circulaire.

De heer Meijer begrijpt uit de woorden van de gedeputeerde dat het college van GS het onderling niet eens is geweest over de inhoud van de kadernota. Dat kan gebeuren en komt zelfs in de beste families voor. Echter, wanneer de behandelingstermijn van het document nadert, is het zaak dat PS tijdig wordt geïnformeerd wanneer er vertragingen worden verwacht. Een dergelijke vorm van verantwoording lijkt hem wel op zijn plaats.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof zegt toe dat er in voorkomende gevallen een tussentijds bericht naar PS uit zal gaan. Zij neemt in die zin het advies van de SP ter harte.

Wat betreft de egalisereserve merkt zij op dat de reserve zich door het jaar heen vormt. Zij verwijst naar pag. 45 waar duidelijk wordt aangegeven hoe deze reserve wordt opgebouwd. Nu is er een eerste vulling en deze wordt verder gevormd, gedurende het begrotingsjaar aan de hand van de primitieve begroting en de mei circulaire. Vervolgens wordt aan de hand van de september circulaire nagegaan wat de fluctuaties zijn en of er dotatie of onttrekking noodzakelijk is. Er is een duidelijk maximum voor de reserve vastgesteld. Het is zeker niet zo dat er een extra spaarpot wordt gecreëerd. Nu wordt er voor de eerste keer € 3 miljoen gedoteerd. Op pag. 45 staan de spelregels over onttrekking en dotering en wat het maximum is van het plafond dat wordt aangehouden. Zij zegt toe dit alsnog schriftelijk te zullen uitleggen aan de hand van een concreet voorbeeld. Mocht de commissie daarna nog vragen hebben, dan wil zij daar graag op ingaan.

De heer Groothuizen deelt mede dat hij met zijn fractie zal bespreken of het creëren van genoemde egalisereserve wel een wenselijk pad is. Hij maakt wat dat betreft nog een voorbehoud.

De heer Bekkers vreest dat het systeem met een nieuwe egalisereserve niet eenvoudiger zal worden, temeer daar daarvoor voorwaarden aan worden verbonden. Dat vormt een extra regelgeving hetgeen de provincie zich zelf oplegt. Waarom kunnen de middelen niet uit de algemene reserve worden gehaald, mocht dat een keer nodig zijn?

De heer Van Muilekom vraagt of het meer kunnen sturen met behulp van een egalisereserve een verantwoordelijkheid van PS of GS is. Hij begrijpt dat PS pas achteraf een oordeel kunnen geven.

De heer Dercksen sluit aan bij de bezwaren over de egalisereserve. Wat is het voordeel om middelen uit een egalisereserve te halen of uit de algemene reserve? De winst van deze constructie ontgaat hem.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat het voordeel daarvan is dat de algemene reserve niet wordt beïnvloed. Daarover zijn concrete afspraken gemaakt. Een egalisereserve is juist bedoeld om een egaal verloop gedurende het jaar heen te bewerkstelligen. Vanwege het systeem trap op trap af van het rijk, treden er steeds veel fluctuaties op in het gemeentefonds. PS hebben GS gevraagd om helderheid, meer sturing en het voorkomen van onverwachte verschillen. De egalisereserve is een methode uit de Stuuras die daarvoor kan worden gehanteerd. Zij wacht af of PS dat voorstel willen overnemen.

Terugkomend op de vraag van de PvdD over de afwezige ambtenaar, laat de gedeputeerde weten dat iedere ambtenaar in dit huis een vervanger heeft. Uit de antwoordmelding blijkt dat er twee contactpersonen zijn die gedurende de afwezigheid van de heer Kooiman geraadpleegd kunnen worden. Technische vragen kunnen ook altijd via de griffie worden ingediend en die zullen tijdig en accuraat worden beantwoord.

Gedeputeerde Van den Berg gaat in op de twijfels van de ChristenUnie over de effectiviteit van de EBU nu de € 6 ton per jaar wegvalt. Uiteraard is er uitgebreid gesproken over de vraag hoe de EBU dit binnen de begroting gaat opvangen. Er wordt bezuinigd en er wordt onderzocht in hoeverre andere gemeenten ook een bijdrage kunnen leveren naast de provincie en naast de gemeenten Utrecht en Amersfoort. Dat is deels gelukt. Voorts wordt er gedacht aan contributie van marktpartijen en wordt overwogen de 3500 adressen, die verbonden zijn met de EBU, te laten betalen bij de gap connected bijeenkomsten. Overigens is het nog maar de vraag of dat haalbaar is. Op alle mogelijke manieren wordt gezocht de supportorganisatie op peil te

houden en selfsupporting te maken. De effectiviteit van de organisatie loopt zeker niet terug, zo is zijn overtuiging.

Gedeputeerde Pennarts komt terug op de zorg die is uitgesproken over de handhavingstaken en de financierbaarheid daarvan. De commissie heeft behoefte aan een overzicht, zo heeft zij begrepen. Zij voldoet graag aan die vraag. Het gaat hier in feite om een provinciale kerntaak. Er zijn extra middelen in het coalitieakkoord, er wordt gewerkt aan een convenant met de politie, de effecten van de opheffing van het schap spelen een rol maar ook zaken van de RUD. Zij zegt toe dat zij in het najaar met een totaal notitie zal komen die een goed beeld geeft van de opgave en de activiteiten die worden ontwikkeld om aan die opgave te voldoen. Daarna kan worden gesproken over de vraag of dat alles voldoende is.

Zij zegt de heer Schaddelee toe dat dit overzicht voorafgaand aan de vaststelling van de begroting aan PS zal worden gepresenteerd.

De voorzitter rondt de discussie over dit agendapunt af.

2. BESTUUR

2.1 Statenbrief jaarverslag 2015 Awb-adviescommissie van PS en GS inzake afdoening van bezwaarschriften en klachten

De ChristenUnie heeft dit agendapunt geagendeerd en GroenLinks haakt daar bij aan. De provincie lijkt niet best te scoren qua tijdige afdoening (ca. 77% tijdig afdoen is niet erg goed) maar ook op de inhoud gaat de provincie nogal eens `nat` als bezwaarmakers in beroep gaan. Relatief vaak is een beroep gegrond. Gevraagd wordt welke verbeteringslagen er mogelijk zijn.

De heer Schaddelee wijst erop dat de ChristenUnie hecht aan een goed en integer provinciebestuur. De juridische kwaliteit moet daarvan een integraal onderdeel zijn. De provincie Utrecht scoort niet best als het gaat om tijdige afdoening, slechts 77% wordt tijdig afgedaan. De provincie Gelderland scoort 92% en in Zuid-Holland wordt 80% zelfs in 12 weken afgehandeld. De provincie Utrecht verliest voorts nogal wat beroepsprocedures. Hij vraagt de andere fracties of er behoefte is om, naar aanleiding van het jaarverslag, in volgende jaren in gesprek te gaan met Awb-adviescommissie. Zijn fractie is daar voorstander van. Overigens gebeurt dat ook al in andere provincies.

De heer Bekkers sluit zich aan bij dit voorstel van de ChristenUnie. Zo kunnen er ook vragen aan die commissie worden gesteld. Hij heeft bv. een vraag over het bezwaarschrift dat gericht is aan PS met betrekking tot de actie om de locatie Lageweide als windenergielocatie uit de PRS te verwijderen. De adviescommissie noemt hiervoor het argument dat in de wet de term 'bestemmingsplan' staat, terwijl de gemeenteraad van Utrecht het niet had over een bestemmingsplan maar over een structuurvisie. Spreker ziet deze adviescommissie ook als een orgaan dat opkomt voor de belangen van de burger. In dit specifieke geval lijkt het antwoord van de commissie, met betrekking tot de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift, erg formeel over te komen. Wat GroenLinks betreft zou de commissie minder formalistisch moeten reageren maar meer met de aanvrager moeten meebewegen, los van de inhoudelijke beoordeling.

CvdK Van Beek merkt op dat het jaar 2015, gelet op de prestaties en de score van 77%, een buitengewoon slecht jaar is geweest voor de provincie Utrecht. Men is dat niet van de provincie Utrecht gewend. Zo werd er in 2013 nog een score van 98% gehaald. In 2015 werd de provincie met zeer veel bezwaarschriften geconfronteerd die te maken hadden met de Natuurbeschermingswet. Dat heeft de provinciale organisatie behoorlijk in de problemen gebracht en dat was van invloed was op de behandeling van andere bezwaren. De totale performance is daarmee onder het normale niveau gezakt. Dat is geen excuus maar wel een verklaring. Op dit moment zit de provincie Utrecht weer op het goede niveau. Er is een nieuw computerprogramma ingevoerd waarmee de planning wordt geregeld. Inmiddels loopt het percentage dicht tegen de 100 aan; op dat niveau hoort de provincie Utrecht ook thuis. Hij hoopt dat de situatie zoals deze zich in 2015 voerde, niet meer zal voorkomen.

Wat betreft de kwaliteit van de adviezen, merkt hij op dat de vaste stelregel is dat GS, daar waar mogelijk, de adviezen overneemt. Wel vindt er van de kant van GS steeds een toetsing plaats. Alle bezwaren moeten

afzonderlijk worden beoordeeld en het is lastig in percentages op te delen of een zaak al dan niet beter had gekund. Per saldo menen GS de bezwaren kwantitatief en kwalitatief op dit moment weer in de hand te hebben. Terughoudend wil hij zijn wat betreft de suggestie van GroenLinks, immers, het is niet de bedoeling dat er door de adviescommissie een politiek oordeel wordt gegeven maar een onafhankelijk juridisch oordeel. GS hebben destijds besloten het advies inzake de windenergielocatie Lage Weide te volgen. In het advies worden ook suggesties gedaan aan de vragende partij hoe ze kunnen opteren voor een aanpak die ze een stap verder helpt. Ook om die reden is de uitspraak van de adviescommissie juist en hebben GS dat advies overgenomen. Het is niet gebruikelijk dat GS de adviescommissie rekenschap vraagt over de uitgebrachte adviezen. GS beoordelen hun eigen positie naar aanleiding van die adviezen: gaat de provincie contrair of niet en in het onderhavige geval was daartoe geen aanleiding.

De heer Bekkers verduidelijkt dat het er hen niet om ging of GS al dan niet een advies willen opvolgen. Hij wil graag uitleg van de adviescommissie waarom de inhoud van het advies zo is beredeneerd. Het is gebruikelijk in andere provincies dat de Awb-adviescommissie uitleg geeft aan PS, daar de commissie een adviseur is van PS. De vraag zou wat hem betreft kunnen zijn waarom er zo'n formalistisch advies is uitgebracht.

CvdK Van Beek constateert dat de heer Bekkers gelijk heeft, daar het hier gaat om een GS besluit. Toch vindt hij het verstandig dat PS de gedragslijn volgen van GS ten aanzien van de adviezen die GS regaderen. Voorkomen moet worden dat de adviescommissie in een soort politiek debat wordt betrokken. Ook in dit geval lijkt het hem verstandig het advies van de commissie over te nemen. De vraag blijft wel of de provincie al dan niet contrair wil gaan. Hij vindt het een goede zaak dat bij het presenteren van het jaarverslag dat moment wordt gebruikt om als commissie BEM in gesprek te gaan met de adviescommissie over de procedures, de gedragslijn, de werkwijze e.d. Het is niet de bedoeling dat partijen elkaar dan de maat nemen over individuele adviezen.

De heer Bekkers heeft beslist niet de bedoeling om hier een politiek debat van te maken. Om een afweging te kunnen maken over het advies, wil hij graag het advies en de overwegingen begrijpen. Hij had daar vragen over en het zou goed zijn deze in een gesprek aan de adviescommissie voor te leggen.

De heer Schaddelee heeft aandacht voor de juridische kwaliteit van de provinciale organisatie. De mededeling van de CdK heeft hem gerustgesteld.

De heer Groothuizen meent dat een eventueel gesprek met de adviescommissie zou moeten plaatsvinden in de geest zoals door de CdK werd gesteld, nl. uitleggend en informerend maar niets anders. Hij gaat ervan uit dat GroenLinks dat ook zo ziet. Iedereen heeft er belang bij dat dit op een niet politieke manier gebeurt. Het is beslist niet de bedoeling dat de adviescommissie het gevoel krijgt verantwoording te moeten afleggen aan PS.

In de statenbrief staat dat er 135 van de 159 bezwaren gegrond zijn verklaard, nl. 85%. Hebben al die bezwaren te maken gehad met de Natuurbeschermingswet? Zo niet, dan is het wel een schaamtevol percentage.

De heer Meijer komt terug op de eerdere vraag van de ChristenUnie of er behoefte is aan een gesprek met de Awb-commissie. De SP is van mening dat het bespreken van casussen qua systematiek en proces in algemene zin zinvol is, zonder op individuele casussen in te gaan. In andere provincies is dat ook niet ongebruikelijk maar dat moet inderdaad niet leiden tot het ter verantwoording roepen van de Awb-adviescommissie over individuele adviezen.

De heer Kocken deelt mede dat de VVD zich aansluit bij eerdere opmerkingen over de vertraging in de afdoening van de bezwaren. Hij is blij met de antwoorden van de CdK, temeer daar er volgend jaar weer goede resultaten op dit vlak zullen worden geboekt, mede dankzij extra ingeroepen capaciteit. Hij beschouwt het jaarverslag om van te kunnen leren. Ook de VVD vindt het een goede zaak om bij de presentatie van het jaarverslag het gesprek met de commissie aan te gaan. Hij hoopt dan wel op een goede opkomst, beter dan

zojuist het geval was bij de presentatie over de effectiviteit van netwerken, waar slechts drie fracties vertegenwoordigd waren.

In het kader van het leren verwijst hij naar pag. 21 van het jaarverslag, Landschapsverordening, waar wordt aangegeven dat een aantal bezwaarmakers de toepassing van die verordening als zeer onbillijk hebben ervaren. Als het gaat om het omlaag brengen van het aantal bezwaarschriften, zou het goed zijn ook naar dat aspect te kijken, temeer daar er een herziening van de verordening in de maak is.

Mevrouw Arissen deelt de zorg van de ChristenUnie over het lage percentage maar het antwoord van de CvdK is helder. De PvdD stemt volledig in met de suggestie van de ChristenUnie. Het gesprek met de adviescommissie zou inhoudelijk, vragend en verhelderend moeten zijn. Als voorbeeld noemt zij de 140 bezwaarschriften die zijn ingediend waarvan er 80 betrekking hebben op een bezwaar tegen een vergunning die aan veehouderijen is verstrekt. De PvdD zou daarover graag wat inhoudelijke vragen aan de adviescommissie willen stellen.

CvdK Van Beek mengt zich niet in de discussie van deze commissie als het gaat over het voorstel van de ChristenUnie. Inderdaad hadden van de 135 bezwaren, die gegrond zijn verklaard, er 117 betrekking op de Natuurbeschermingswet.

De voorzitter constateert dat de commissie BEM behoefte heeft aan een gesprek met de Awb adviescommissie. Er zijn twee mogelijkheden: een bijeenkomst met terugwerkende kracht organiseren naar aanleiding van het jaarverslag 2015, of een bijeenkomst op een nader te bepalen datum over het jaarverslag 2016.

CvdK Van Beek adviseert de commissie daarvoor het jaarverslag 2016 te gebruiken, omdat veel leden van de Awb commissie in 2015 zijn vervangen. Het is lastig de nieuwe leden vragen te stellen over een jaar waarin zij zelf niet gefunctioneerd hebben. Beter lijkt het hem een gesprek te voeren naar aanleiding van het jaarverslag 2016.

De heer Meijer noemt de CvdK “een handige man”.

De heer Dercksen vindt het belangrijk dat de PS-leden zich committeren aan deze afspraak. Het is zaak dat zij die nakomen en dan ook daadwerkelijk aanwezig zijn bij het gesprek dat t.z.t. met de adviescommissie wordt gepland. Het mag niet alleen bij een goed voornemen blijven.

De heer Schaddelee laat weten dat de ChristenUnie zeker bij dat gesprek aanwezig zal zijn.

De voorzitter rondt dit punt af. Het jaarverslag 2016 zal volgend jaar op een nader te bepalen datum met de Awb-adviescommissie worden besproken.

2.2 Ingekomen stuk PCL advies column Utrecht

Afgelopen maandag was er een bijeenkomst waar gesproken is met de PCL over deze advies column alsmede over de vraag wat de intentie is van deze adviescolumn.

De heer Meijer vindt dit stuk van de PCL van moed getuigen. Er wordt niet veel anders gedaan dan met een vriendelijke pijl te schieten in het hart van de coalitiepolitiek: inzetten met alle middelen op datgene dat groot, sterk en rijk is en al uit zichzelf een bepaalde kracht vertegenwoordigt, uitgaande van de zgn. spin off gedachte dat als er maar voor wordt gezorgd dat de mensen het boven in de economie goed hebben, de mensen aan de onderkant daar vanzelf van profiteren. Deze filosofie werd aangehangen in de tijd van Thatcher en Ronald Reagan maar gebleken is dat dit in het geheel niet opgaat. Mensen die aan de top worden “gepamperd”, gaan ervoor zorgen dat ze nog meer geld overhouden en de mensen, die zich onderaan bevinden, ondervinden daarvan in het algemeen weinig voordeel. Het topregio beleid van GS in Utrecht is stevig bij de kraag gepakt. De SP vindt het belangrijk daarbij stil te staan omdat het om keiharde politieke keuzes gaat. Natuurbeleid, samenwerking, de kwaliteit van de samenleving kunnen alleen maar goed zijn als

iedereen, rijk en arm, daarvan profiteert. Hetgeen de PCL op dit punt naar voren brengt, getuigt van moed. Hij vraagt dienaangaande naar de opvatting van de andere fracties.

De heer Bekkers vindt de redenering van de heer Meijer nogal tendentius en inhoudelijk deelt hij die niet. De PCL advies column vindt hij een goede notitie omdat het PS helpt om te relativieren. De vraag is bv. of het wel een goed teken is wanneer een provincie zichzelf als top kwalificeert omdat er vele regio's in Europa zijn die zich ook als top bestempelen terwijl daar wel het nodige van kan worden afgedaan. GroenLinks heeft het gesprek in PS destijds over het gebruik van het woord topregio een beetje koddig gevonden. Met die term moet voorzichtig worden omgegaan. Belangrijk is het dat de provincie zich niet positioneert als concurrerend of afsluitend van anderen, maar juist als verbindend en voorstander van bruggen slaan, ook met ondernemers; samenwerking met andere regio's voor de voortgaande ontwikkeling van deze hoogontwikkelde kwaliteitsrijke regio is van het grootste belang. De feedback van de PCL is in die zin ook erg waardevol. Tegelijkertijd is het nuttig ervoor uit te komen waar de provincie goed in is en dat te durven zeggen. Dat kan welzijn en welvaart van de samenleving in brede zin ten goede komen. GroenLinks vindt het woord topregio overigens niet van grote creativiteit getuigen.

De heer Dercksen memoreert dat hij inmiddels ca. 5 jaar deel uit maakt van PS. In vele provinciale stukken is "het topregio voor en topregio na". Hij heeft daar geen bezwaar tegen want goede kenmerken van de provincie moeten ook worden gebruikt. Dat staat zelfs in het coalitieprogramma. Nu stelt GroenLinks dat men daar maar van af moet, terwijl deze partij deel uitmaakt van het college van GS.

De heer Bekkers vindt de topregio hype van recentere datum dan 5 jaar geleden. Het begrip raakte ingeburgerd bij de European competitive index halverwege de vorige statenperiode en daarna is het nadrukkelijker verwoord in het laatste coalitieakkoord. Ook komt dit begrip terug naar aanleiding van een motie van de heer Kocken bij de kadernota, waar alle partijen, behalve GroenLinks, ondertekenaar van waren. De overige fracties verzochten de begroting te voorzien van het begrip topregio. In het debat in PS heeft spreker toen gesteld dat topregio over meer dan alleen economie gaat, maar ook om leefbaarheid en kwaliteit. GroenLinks vindt het belangrijk het begrip topregio te relativieren. De waarde van het PCL advies is juist dat de provincie niet te zelfingenomen moet worden of teveel in een concurrentiemodus zou komen, terwijl het welzijn en het succes van ondernemers juist gebaat is bij verbinding.

De heer Suna deelt mede dat de PvdA de uitgangspunten steunt als het gaat om het nastreven van een goed leefklimaat voor de inwoners, zeker de inwoners die hulp hard nodig hebben. Het spreekt voor zich dat dit via samenwerking gaat. Hij steunt niet de suggestie dat profilering of het willen zijn van een topregio een alternatief is. Het is de vraag of hoog scoren op een lijst van concurrentiekracht heeft gebracht wat Utrecht nodig heeft. Het lijkt op een vorm van afzetten tegen anderen, zonder te weten wat het oplevert. De PvdA wil dat Utrecht ambitie toont en het aandurft het hoofd boven het maaiveld te steken. De provincie heeft genoeg kansen en kwaliteiten. Als de provincie zich goed profileert, kan er wellicht ook gebruik worden gemaakt van internationale kansen, die er wel degelijk zijn. Er is een actueel onderzoek van de universiteit Wageningen, waarin staat dat landschap bepalend is voor de kracht van een regio. De PCL houdt zelf een pleidooi over de Central Park gedachte en ook dat is een vorm van profilering. Dat houdt in: uitgaan van eigen kracht, iets betekenen voor de inwoners en regio. De PvdA staat daar niet negatief tegenover.

De heer Hoefnagels deelt mede dat zijn fractie naar aanleiding van de column goed heeft nagedacht over de vraag waar de provincie mee bezig is. In die zin is de column heel nuttig geweest. Inhoudelijk is zijn fractie het eens met punten die daarin worden genoemd als het gaat om verbinden, de omgeving e.d. Veel punten komen terug in het coalitieakkoord. D66 is het er niet mee eens dat niet zou moeten worden gestreefd naar een topregio. Het is niet erg dat er 57 topregio's zijn. Hij leest uit een notitie voor "dat Dongeradeel van oordeel is dat Holwerd kan uitgroeien tot een vitale en aantrekkelijk toeristische topregio in Friesland". In dat gebied is dat erg belangrijk al gaat het daar om een ander type topregio dan in de provincie Utrecht. Foodvalley is bv. niet concurrerend met topregio Utrecht, terwijl dat wel eens wordt gesteld. Streven naar een topregio is goed en dan kan met name door het op een goede manier steunen van de economie. De

economie wordt in Utrecht prima gesteund, door veel zaken op te pakken zoals deze in de column worden genoemd.

Mevrouw Hoek deelt mede dat 50 PLUS het op veel punten eens is met de SP. De provincie Utrecht is prachtig, vooral dankzij de aanwezige natuur. Soms lijkt het alsof het in deze provincie alleen maar gaat om de stad Utrecht, de Uithof en Amersfoort. Daartussen wordt van alles gefaciliteerd terwijl andere gebieden er bekaaid van af komen. Zij wijst op het bedrijventerrein in Mijdrecht waar niet eens meer een busverbinding is, in ieder geval niet meer op de manier waarop men dat zou willen. Ook op dat vlak valt het nodige te doen, juist om als gehele provincie top te worden en niet alleen maar een regio. Pas dan kunnen er brede verbindingen worden gelegd, ook richting Uithoorn en Amsterdam. 50PLUS vindt dat dit wat wordt verwaarloosd. Af en toe neemt zij de bus en onlangs moest zij van Vreeland naar Breukelen. Voor de brug over het Amsterdam/Rijnkanaal staat links een bushalte, maar vlak over de brug staat ook een bushalte. De buschauffeur liet weten dat een van de bushaltes erg belangrijk is omdat die vlakbij twee grote middelbare scholen gelegen is. Voorts wees hij op de andere bushalte. Die wordt door studenten van Nijenrode gebruikt (en niet de bus tegenover Nijenrode) omdat deze dicht bij het station is. Die praktische lokale kennis is belangrijk voor de voorzieningen in een topregio.

De heer Dercksen hoorde de heer Meijer verwijzen naar Margareth Thatcher. Een van haar belangrijkste uitspraken was: "The problem with socialism is that you eventually run out of others people's money".

Hij vindt het jammer dat de leden van de PCL nu niet aanwezig zijn. Hij wilde ze graag vragen stellen over de column. De PCL noemde bv. overdekte snelwegen en vooral niet excelleren als provincie. Zijn fractie kan zich daar geheel niet in herkennen. Kennelijk vindt de "socialistische hoek van dit huis" een zesjes samenleving prettig, maar de PVV niet. Dit advies van de PCL is weer een voorbeeld waarom de PVV vindt dat de provincie snel van de PCL af moet.

De voorzitter wijst erop dat er afgelopen maandag een bijeenkomst heeft plaatsgevonden met de PCL. Daar konden ook vragen worden gesteld.

De heer Dercksen meent dat zijn collega daar aanwezig is geweest en daar vergelijkbare geluiden naar voren heeft gebracht.

De heer Kocken vindt de column van de PCL een leuke vorm en de bijeenkomst van afgelopen maandag met de PCL heeft hij eveneens als plezierig ervaren.

Wat betreft de inhoud wijst hij erop dat al voorafgaand aan de vorige statenperiode de provincie Utrecht de meest competitieve regio van Europa bleek te zijn, aldus de Europese Commissie. Om dat begrip toegankelijker te maken, werd er gekozen voor het begrip topregio. Een regio met ambitie kiest dus het woord topregio, ook als die regio in het Noord-oosten van Nederland ligt. Het gaat inderdaad om een containerbegrip maar daaruit spreekt wel ambitie en trots op dat waar de provincie goed in is. Utrecht is behoorlijk bescheiden terwijl er heel veel gebeurt in het bedrijfsleven, in de wetenschap en in het landschap. Utrecht heeft zijn inwoners veel te bieden, en daar mag men trots op zijn. Utrecht mag zich dan ook met recht een topregio noemen. De PCL ondersteunt de inbreng van spreker tijdens de algemene beschouwingen in 2015, nl. dat samenwerking met andere omringende regio's noodzakelijk is. In een samenwerking kan men alleen maar excelleren, als de regio iets te bieden heeft. Ook ambitie mag zeker worden uitgesproken. Richting de SP merkt hij op dat men niet kan verwachten dat het geld binnenstroomt om SP hobby's te betalen, vooral niet met een negatieve houding en het negatief benaderen van positieve prestaties. Het geld moet ergens verdiend worden, o.a. door het stimuleren van een goede ontwikkeling en dat op een verantwoorde manier en met een goede mix met het landschap. In algemene zin stelt spreker dat er eerst geld moet worden verdiend alvorens dat wordt uitgegeven.

De heer G. van Leeuwen vraagt zich af wat hij met dit (tweede) product van de PCL aan moet. Hij vindt het wel gemakkelijk om te lezen. Utrecht kan zich nog 25 jaar topregio blijven noemen. Hij heeft daar geen bezwaar tegen maar dan is er niemand meer die opveert van het begrip topregio. Dat is een zeer sleets containerbegrip geworden. Hij neemt deze column verder voor kennisgeving aan.

Mevrouw De Haan merkt op dat het advies van de PCL wel schuurt met een heldere stellingname en concrete adviezen. In dat opzicht ziet de ChristenUnie deze column niet als een compleet onderbouwde visie maar als een denkrichting die nadere uitwerking verdient. Het kan ook worden beschouwd als een vorm van het organiseren van tegenspraak dat PS prikkelt tot het aanscherpen van zijn mening of kritische bezinning. De PCL heeft kritiek op het inzetten van Utrecht als topregio als doel en niet als middel en het ontbreken van indicatoren. De ChristenUnie kan daar wel in meegaan. Ook het inzetten van de PCL op leefbaarheid en natuur en landschap spreekt de ChristenUnie aan. De PCL plaatst concurrentie en samenwerking als uitersten op de as van verbinding. Die conclusie verdient nadere onderbouwing omdat concurrentie en samenwerking elkaar niet behoeven uit te sluiten maar elkaar ook kunnen versterken. Profilering van Utrecht als provincie vindt de ChristenUnie een mooie ambitie. Dat is belangrijk voor de inwoners, toeristen, gericht op welvaart en welzijn. Daarnaast vraagt zij naar de inhoudelijke reactie van GS op deze column.

De heer Hoefnagels begrijpt van de ChristenUnie dat een topregio geen doel maar een middel moet zijn maar daarna wordt wel onderschreven dat indicatoren ontbreken. Hoe ziet de ChristenUnie dat?

Mevrouw De Haan antwoordt dat het begrip topregio in de beleidsdocumenten klinkt als een doel dat moet worden nagestreefd. Wanneer de ChristenUnie vroeg om ontrafeling daarvan, dan was onduidelijk op welke manier dat werd nagestreefd. Concrete punten waaraan moet worden gewerkt om een topregio te worden, ontbreken. Het woord topregio is opgehangen aan een ranking terwijl er op veel verschillende manieren kan worden gekeken naar Utrecht als regio, en niet alleen volgens de ranking die is gebruikt.

Mevrouw Arissen komt terug op de woorden van de heer Bekkers. Zij heeft de desbetreffende motie en de stemlijst voor zich. GroenLinks is niet de enige partij die motie 52, topregio, van 22 juli 2015, niet mede heeft ondertekend. De PvdD heeft deze motie ook niet ondertekend. Wel is de PvdD de enige partij die de motie niet heeft gesteund. GroenLinks stemde wel voor de motie.

De PvdD kan de PCL volgen als het gaat om de gemakkelijke inventarisatie van het te pas en te onpas gebruik maken van het woord topregio. De PvdD heeft daarover eerder al het nodige gezegd. De PCL heeft een goede observatie dat het nastreven van een goed leefklimaat veel meer waarde heeft. Focus op landschap en natuur niet alleen volgens de PCL en de PvdD is een heel goed idee, maar ook volgens Universiteit Wageningen, het LEI, de Vereniging Deltametropool en landschapsarchitect Adriaan Geuze. Dat alles stond afgelopen weekend in de Volkskrant. Allen concludeerden dat er steeds meer aanwijzingen zijn dat de groei van de economie en vrije landschappen verband met elkaar houden. Samenwerking met de provincie als verbindende schakel lijkt een heel goed idee.

Gedeputeerde Van den Berg heeft eveneens de column van Adriaan Geuze gelezen. Deze was prikkelend, provocerend, retorisch, gaf aanzet tot nadenken en relativering, evenals als de column van de PCL. De column gaf reden voor debat en dat is een goede zaak. Er is van alles op aan te merken, zoals dat de provincie al in verbinding is, of het nu gaat om de A12 as of om de universiteiten en de grootte van de regio. Eerder is er met PS ook gesproken over het begrip topregio, vooral zoals Europa dat ziet. Daarvoor bestaan indicatoren en er zijn ruim 200 onderzoeken geweest die betrekking hebben op de topregio terwijl er nog 70 onderzoeken op de wachtlijst staan. Nog niet duidelijk is hoe valide die zijn. Nadrukkelijk is aangegeven dat het niet alleen om de economie gaat maar vooral om de factoren die de economie bepalen. GS onderschrijven dat. Met betrekking tot de topregio hebben GS uitgesproken dat het om de mensen, de werkgelegenheid, het wonen, het recreëren, het groen gaat. Al die variabelen bepalen een topregio. Wellicht wordt die term inmiddels wat sleets maar dan wordt er wel weer een ander begrip geïntroduceerd. Het gaat erom dat er aan die condities blijvend wordt gewerkt, voor zover de provincie dat kan beïnvloeden. De topregio heeft te maken met de centrale ligging van de provincie en de mooie natuur. GS willen graag een bijdrage leveren om deze regio voor iedereen leefbaar te houden.

De heer Meijer brengt hulde aan de PCL omdat de column een serieuze gedachtewisseling heeft opgeroepen over een fundamenteel onderwerp. De verscheidenheid in opvattingen van deze staten komt duidelijk naar voren in het debat. GroenLinks gaf eerst aan het vooral niet eens te zijn met de SP maar nam daarna onge-

veer het door spreker verwoorde standpunt over. De PvdA wil niet te ver van de topregio afstaan, omdat ze zich niet van de VVD wil vervreemden maar eigenlijk zijn ze daar ook kritisch over. De liberale groepen, vooral de VVD, zijn van mening dat er eerst geld moet worden verdiend voordat het wordt uitgegeven.

De heer Meijer verwijst voorts naar de woorden van de gedeputeerde dat het niet zozeer gaat om de economie maar vooral de omstandigheden die de economie bepalen, die uiteindelijk de doorslag geven. Hij onderschrijft dat. Hij pleit ervoor vaker op deze manier over dit thema in debat te gaan. Wellicht dat de PCL een vervolg voorzet kan leveren.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af.

Mevrouw Keller overhandigt de voorzittershamer aan de heer IJssennagter.

3. HANDHAVING

3.1 *Statenvoorstel rapport Randstedelijke Rekenkamer 'Uitvoering op afstand'*

Mevrouw Hoek constateert dat de conclusie positief is. Zij complimenteert GS voor de positieve houding wat betreft het overnemen van de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer.

Naar aanleiding van Vergunningen, vraagt zij tot hoe ver dat strekt. Het transport van goederen naar bedrijven toe en vice versa: wie is daarvoor primair verantwoordelijk en wie verstrekt de vergunningen voor het vervoer van goederen van A naar B? Soms worden er vergunningen voor de eerste keer verstrekt, soms gaat het om vervolgvergunningen. Wat is de impact van de groei van een bedrijf op een locatie? (bv. als een locatie niet voor verdere ontwikkeling bedoeld is). Zij heeft daarover niets in het rapport gelezen.

De heer Essoussi dankt de Rekenkamer voor het onderzoek en de aanbevelingen. Een van de aandachtspunten is dat de indicatoren onvoldoende helder zijn geformuleerd. Hij vraagt of de Rekenkamer zich op dat vlak elders heeft georiënteerd. Zijn er elders wel goede voorbeelden voorhanden van indicatoren, zo ja, zijn die aan GS meegegeven?

Mevrouw De Haan verwijst naar Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving waar het gaat om het borgen van de veiligheid en de gezondheid van de inwoners. Dat vraagt om een grote mate van zorgvuldigheid in beleidskaders en uitvoeringsplannen. Een onderzoek door de Rekenkamer is een goed instrument om dat tegen het licht te houden. De ChristenUnie is blij met de resultaten die positief zijn over de score van de provincie Utrecht en over de verbeterpunten die GS overnemen.

Gevraagd werd op welke wijze PS geïnformeerd willen worden. De ChristenUnie is tevreden over de wijze waarop dat tot nog toe gebeurt.

In de reactie van GS wordt gesproken over waardevolle feedback voor processen en producten van de uitvoeringsdienst middels interviews. De ChristenUnie vraagt op welke wijze die feedback wordt verwerkt.

De heer Buiting wijst op de discrepantie tussen het rapport en de opmerkingen van GS als het gaat om het ondermandaat. GS zien in die zin geen uitvoeringsproblemen. Hij vraagt om een toelichting op het begrip ondermandaat. Waar worden eventueel problemen verwacht?

De heer Ubaghs vindt dat er inhoudelijk vrij weinig op het rapport is aan te merken; de onderzoeksvraag is immers beantwoord. Echter, als politicus en als veiligheidskundige is hij vooral geïnteresseerd in de veiligheid van de medewerkers. Hij vraagt zich af of de veiligheid van de medewerkers in de BRZO-bedrijven en van omwonenden iets is opgeschoten met dit rapport. Is het voor hen iets veiliger geworden? Dat was ook niet de onderzoeksvraag hoewel hij er destijds wel op heeft aangedrongen om dat kwaliteitsaspect mee te nemen. Toen werd gesteld dat dit niet werd gedaan omdat daarvoor de expertise ontbrak. Wat hem betreft moet die expertise dan worden ingehuurd.

Het enige positieve in het kader van de veiligheid heeft hij gevonden in voetnoot 8 op pag. 16. Daar staat dat PS voor die tijd een kwaliteitsverordening moeten hebben vastgesteld. In de verordening wordt o.a. ingegaan op het opleidingsniveau van de inspecteurs bij majeure risicobedrijven, dus ook de BRZO-bedrijven. De

inspecteurs bepalen of bedrijven zich aan de BRZO wetgeving houden, hetgeen een zeer complexe wet is. Zij moeten dan ook goed gekwalificeerd zijn om dat te kunnen doen.

Hij vraagt of die verordening er inmiddels is. Zo ja, wanneer wordt die verordening dan door PS vastgesteld? Hij constateert dat GS de conclusies van de Rekenkamer heeft overgenomen, maar wat de PVV betreft hadden die wat scherper geformuleerd kunnen worden. De PVV wil het rapport in PS niet als een sterstuk behandelen, aangezien zijn fractie hierover een amendement c.q. een motie wil indienen.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Hoenderdos van de Randstedelijke Rekeningkamer.

Mevrouw Hoenderdos komt terug op de vragen van mevrouw Hoek over de vergunningverlening in relatie tot vervoer of bedrijfsuitbreiding. De onderzoeksvraag was niet gericht op de praktijk van de vergunningverlening maar op de rol van de provincie als opdrachtgever. De PVV maakte een opmerking over de reikwijdte van het onderzoek. Dat is inderdaad in MME aan de orde geweest, nl. of er ook op de uitvoering moest worden onderzocht. Ook als er expertise zou zijn ingehuurd, meent spreekster niet dat de Rekenkamer voor de Utrechtse bedrijven een garantverklaring had kunnen afgeven wat betreft veiligheid. Dat kan nooit. Wel is er in dit onderzoek een poging gedaan een beeld te schetsen, zie hoofdstuk 8, over de praktijksituatie. Daarover is gesproken met bedrijven en inspecteurs. Dat beeld is door twee hoogleraren veiligheidskunde gereviewd.

De heer Ubughs stelt dat absolute veiligheid niet bestaat. Wel kan er gestreefd worden naar verhoging van de veiligheid in de hoop dat rampen (zoals bij Moerdijk en Seveso) misschien worden voorkomen. Voorliggend rapport draagt daar niet aan bij.

Mevrouw Hoenderdos memoreert dat de PvdA vragen stelde over de kwaliteitsverordening. In de andere drie provincies, die zijn onderzocht, is de kwaliteitsverordening al vastgesteld. Die verordening is landelijk voorbereid maar deze bevat nog geen indicatoren voor de uitvoering. De aanbeveling van de Rekenkamer is er juist op gericht om dat landelijk te gaan afstemmen. Elders heeft de Rekenkamer geen voorbeelden van indicatoren gevonden; dat moet nog worden ontwikkeld.

Ook werd er een vraag gesteld over het ondermandaat.

De heer Oosting van de Randstedelijke Rekenkamer licht toe dat GS bevoegd gezag zijn voor de majeure risicobedrijven in de provincie Utrecht. Het gaat om 13 bedrijven. Voor de uitvoering van de VTH taken wordt mandaat gegeven aan de directeur van de omgevingsdienst van het Zeekanaal gebied. Dat is ook gebeurd. Al die taken worden niet door de directeur van de omgevingsdienst gedaan maar door zijn medewerkers. Om dat mogelijk te maken moet de directeur ook een ondermandaat verstrekken. Dat is niet gebeurd. De provincie Utrecht gaf aan dat dit geen juridische consequenties heeft. De Rekenkamer heeft dat verder niet meer onderzocht.

De heer Buiting hoopt dat een aanbeveling tot enige vorm van consequentie leidt.

Mevrouw Hoenderdos licht toe dat de aanbeveling erop is gericht zo snel mogelijk een ondermandaat af te geven. Tijdens het onderzoek heeft de Rekenkamer vernomen dat daar ook aan wordt gewerkt.

De heer Ubaghs wijst erop dat het ontbreken van een ondermandaat terdege zwaarwegende juridische consequenties kan hebben.

De heer Oosting licht toe dat de directeur van de omgevingsdienst het ondermandaat moet verstrekken. De provincie kan dat niet opdragen maar kan wel aangeven dat het verstandig is dat te doen. De Rekenkamer is daar niet verder op ingegaan omdat dit niet expliciet tot de verantwoordelijkheden van de provincie behoort.

Gedeputeerde Pennarts licht op de vraag van 50PLUS toe dat de provincie niet verantwoordelijk is voor de vergunningverlening van het transport. Dat is de inspectie voor de leefomgeving en transport. Overige vergunningen, waarvoor de provincie bevoegd gezag is, gaan ook over uitbreidingen.

De ChristenUnie ging in op de feed back. Daarin wordt door mensen een reactie gegeven op de werkwijze. Gevraagd werd wat de provincie met die feedback doet. De provincie gaat met name aan de slag met de aanbevelingen, die deels zijn gebaseerd op geschetste situaties die uit de feed back naar voren komen.

De indicatoren worden samen vastgesteld met de provincies die verantwoordelijk zijn voor de omgevingsdiensten voor het Noordzeekanaalgebied, nl. Flevoland, Utrecht en Noord-Holland. In IPO verband heeft ze

aangekaart of het wellicht verstandig is een en ander gezamenlijk op te pakken. Dat werd wel beaamd maar nog niet enthousiast omarmd. In de praktijk komt het erop neer dat Utrecht zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en met Flevoland en Noord-Holland aan de gang gaan met de indicatoren.

De PVV kaartte de veiligheid aan. De veiligheid voor medewerkers is geen onderwerp geweest van dit rekenkameronderzoek. Ingezet wordt op vaststelling van de indicatoren. Het blijft een feit dat het om complexe regelgeving gaat en om complexe bedrijven. Derhalve kan er geen rapportcijfer voor de veiligheid worden gegeven.

De kwaliteitsverordening is er nog niet. De VTH wetgeving is medio april vastgesteld. Provincie, gemeenten, ODRU en RUD zijn aan het werk om gezamenlijk een verordening op te stellen. Zij verwacht dat zij deze op 31 oktober kan aanbieden voor bespreking in PS.

Het ondermandaat is een verantwoordelijkheid van de omgevingsdienst. Zij zal daarover met de omgevingsdienst in overleg treden.

De heer Hoefnagels verwijst naar de voetnoot waar de PVV aan refereerde. Daar schrijft de Randstedelijke Rekenkamer dat de regelgeving half april zou moeten zijn afgerond. Hij vraagt hoe dat zit.

Gedeputeerde Pennarts weet dat er verschil is in de momenten waarop andere provincies die verordening hebben vastgesteld. Wellicht anticipeerde men daarop. De provincie Utrecht heeft dat niet gedaan maar heeft gewacht op de wetgeving. Door de vertraging in de wetgeving treedt er ook wat vertraging op in de VTH kwaliteitverordening.

De heer Hoefnagels vraagt of gedeputeerde Pennarts kan nagaan of er wellicht sprake is van een overgangsregeling.

De heer Ubaghs vraagt op welke basis de inspecteurs van de desbetreffende omgevingsdienst op dit moment hun werkzaamheden uitoefenen, als er geen regelgeving of overgangsregeling is.

Gedeputeerde Pennarts zegt toe dat zij schriftelijk zal reageren op de vragen van D66 en de PVV. Zij weet dat de nieuwe provinciale kwaliteitsverordening gebaseerd wordt op de nieuwe Wet VTH. Zij weet niet of er noodzakelijkerwijs sprake moet zijn van een overgangsrecht of dat de oude regelgeving nog even van kracht blijft.

De heer Ubaghs constateert dat de aanbevelingen uit het rapport zijn overgenomen maar hij mist een aanscherping. Hij pleit voor een meer SMARTE formulering.

De voorzitter wijst erop dat het hier gaat om een voorstel van PS. Wijzigingen kunnen worden overgenomen, wanneer de overige PS leden daarmee instemmen. De heer Ubaghs zal zijn wijzigingsvoorstellen als nog doorgeven.

De heer Meijer wil dit stuk niet als een sterstuk naar PS doorgeleiden. Hij wil daarover een klein debat houden.

De voorzitter zegt toe dat dit stuk als klein debat voor PS zal worden geagendeerd.

4. FINANCIËN

4.1 Statenvoorstel actualisatie algemene subsidieverordening provincie Utrecht

Mevrouw Boelhauer vraagt naar de verdeling van subsidies met een subsidieplafond, artikel 6, pag. 4. Bij veel subsidieaanvragen kan er ook sprake zijn van loting, zo wordt aangegeven. Dat vergt wel hele goede communicatie over deze werkwijze. Hoe gaan GS dat verder communiceren, met name voor de gebruikers van de regeling?

De heer Suna komt ook terug op artikel 6. Loting is mogelijk maar ook kunnen aanvragen op datum van binnenkomst worden gehonoreerd, ook via elektronische aanvragen. Het tijdstip is dan van belang. Wanneer een aanvraag per post binnenkomt na een elektronische aanvraag en het plafond is bereikt, wordt de aanvraag dan niet in behandeling genomen? Aangegeven wordt dat uitsluitend volledige elektronische aanvragen in behandeling worden genomen. Wanneer het plafond is bereikt komen de niet volledige aanvragen niet in aanmerking voor behandeling. De PvdA vindt dit te streng. Een aanvrager zou de gelegenheid moeten

krijgen de ontbrekende gegevens alsnog aan te leveren, mits hij heeft aangetoond dat de aanvraag op tijd is ingediend. Hij stelt voor een datum vast te stellen dat alle aanvragen in dat jaar binnen moeten zijn. Dat geeft duidelijkheid over het aantal ontvangen aanvragen waarna nut, noodzaak en meerwaarde voor de provincie kan worden onderzocht. Daarna kan de keuze worden gemaakt. Wordt er zo niet gewerkt, dan pleit hij ervoor dat bij het in zicht komen van het subsidieplafond, GS PS melden dat het budget uitgeput raakt met daarbij de vraag wat PS daarmee willen. Voorkomen moet worden dat aanvragen zonder meer niet worden gehonoreerd.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof licht toe dat artikel 6 de hoofdreden is van actualisering van deze subsidieverordening. In de praktijk bleek dat, wanneer er met een subsidieplafond en een sluitingsdatum wordt gewerkt, er onduidelijkheid ontstond indien een aanvraag zowel elektronisch als per post binnenkwam en het subsidieplafond werd overschreden. Hoe wordt gekozen welke aanvraag wel of niet in aanmerking komt? Om daarvoor rechtszekerheid te geven, is dit artikel aangepast. De PvdA vraagt nu om 1 x per jaar een subsidieaanvraag uit te schrijven en 1 x per jaar te beoordelen of een subsidieplafond is bereikt en dan pas tot beoordeling over te gaan. Dat zou een afwijking zijn van hetgeen is afgesproken en dat raakt fundamenteel de keuze van deze subsidieverordening. Met deze aanpassing wordt beoogd dat de reeds gemaakte keuze ook juridisch waterdicht is. Ook om die reden is er een loting ingevoerd. Hoe er wordt omgegaan met tijdigheid en niet tijdigheid, schrijft de algemene Wet bestuursrecht voor. Aan de voorkant wordt duidelijk gecommuniceerd hoe dit subsidiesysteem van de provincie Utrecht in elkaar zit.

Er is niet voor gekozen om de aanvragen 1 x per jaar vast te stellen: dat is een geheel ander systeem van subsidieverordening. Zij vraagt zich af of dat ook wel zal werken omdat er ook tussentijds gedurende het jaar subsidies moeten worden open gesteld, bv. ook in het kader van de EBU.

Mevrouw Boelhouwer vraagt hoe GS de communicatie van de verschillende regelingen beoordelen. Zij heeft het idee dat de regelingen bij mogelijke gebruikers niet altijd even helder zijn. Is dat een reden om daar nog eens naar te kijken?

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof vindt het een goed aandachtspunt om aan de voorkant duidelijk aan te geven hoe met aanvragen wordt omgegaan en dat, wanneer aanvragen tegelijkertijd binnenkomen en er met subsidieplafonds wordt gewerkt, er gebruik van een loting wordt gemaakt. Zij neemt dat aandachtspunt mee en zij zal terugkoppelen hoe dat kan worden geborgd.

De heer Suna meent dat het bereiken van het subsidieplafond geen juridisch probleem kan opleveren. Hij vraagt of GS een seintje naar PS kunnen doen uitgaan alvorens het budget uitgeput dreigt te raken zodat PS eventueel nog een afweging kunnen maken over nog resterende aanvragen. Hij vraagt of dat kan worden toegezegd. Zo niet, kan wil hij graag een klein debat in PS omdat hij dan alsnog een voorstel in die zin aan PS zal voorleggen.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof antwoordt dat er in de systematiek van deze subsidieverordening een duidelijke keuze is gemaakt waarvan niet kan worden afgeweken. Wanneer er op andere wijze wordt gehandeld bij het bereiken van het plafond, dan ontstaat er rechtsonzekerheid aan de voorkant. Het lijkt haar dat het verzoek van de PvdA in die zin ook juridisch niet mogelijk is. Zij kan in die zin ook geen toezegging doen maar zal wel laten onderzoeken of een en ander juridisch mogelijk is, ook in het licht van het bieden van rechtszekerheid aan gebruikers.

De heer Suna wacht de reactie van de gedeputeerde af. Hij kan nu nog niet zeggen of dit voor de PvdA een sterkstuk in PS zal zijn.

De voorzitter stelt voor van dit voorstel onder voorbehoud een sterkstuk te maken, in afwachting van de reactie van de PvdA. Aldus wordt besloten.

4.2 Memo gedeputeerde Verbeek-Nijhof betreffende raadsonderzoek gemeente Amersfoort inzake preventief financieel toezicht

De voorzitter merkt op dat dit agendapunt ter bespreking is opgevoerd door de ChristenUnie en de PvdA.

De heer Schaddelee constateert dat voorliggend rapport over het preventief toezicht op de gemeente Amersfoort kritisch is qua communicatie en consistentie van de provincie. Met de andere fracties wil de ChristenUnie bespreken wat daarvan kan worden geleerd.

In januari heeft deze commissie een brief van GS besproken waarin de piketpalen werden aangegeven. O.a. werd aangegeven dat men niet mee wilde werken aan interviews op bestuurlijk niveau. Uit de bijlagen van dit rapport blijkt dat er toch interviews zijn gehouden en de ChristenUnie vindt dat een goede zaak. De vraag is wel of die interviews in het rapport zijn meegenomen. De gedeputeerde heeft een begeleidend schrijven bij dit rapport gevoegd en daarin wordt gewag gemaakt van een eerste vluchtige lezing. Hij hoopt dat er inmiddels een tweede meer grondige lezing heeft plaatsgevonden. Hij is benieuwd wat de gedeputeerde daarvan heeft geleerd. Bij de gemeente Amersfoort bleek vooral het toetsingskader van de provincie onduidelijk te zijn als het gaat over de begroting. De ChristenUnie vraagt of meer gemeenten dat geluid laten horen of is het alleen voor Amersfoort onduidelijk? Het rapport bevat een aantal aanbevelingen en conclusies. De ChristenUnie bleef wat haken bij conclusie 8 over toezicht in 2014. Er wordt gesteld dat er een ambtelijke impasse ontstond over financieel technische zaken terwijl bestuurders niet in staat waren een bestuurlijke oplossing voor die impasse te vinden. Hij vraagt hoe de gedeputeerde daar tegen aankijkt c.q. hoe zij meent dit in voorkomende gevallen te kunnen ondervangen. In de aanbevelingen staat o.a. dat er vaker ambtelijk en bestuurlijk overleg is over financieel toezicht. Beperkt zich dat alleen tot Amersfoort of wordt dat met alle gemeenten geïntensiveerd?

De heer Suna merkt op dat de conclusie van het onderzoek aantoont dat er zowel aan de kant van de provincie als de gemeente verbeterpunten in het proces moeten worden aangebracht. Hij vraagt hoe GS kijken naar de bevindingen uit dit rapport. Waarom is er niet op de juiste momenten en niet op duidelijke wijze contact geweest tussen provincie en de gemeente Amersfoort? Er is kritiek op de handelwijze van de provincie. Hoe kan dat beter en welke maatregelen zijn nodig om dit in de toekomst te voorkomen?

De PvdA refereert voorts aan een artikel uit het AD waarin gemeente en raad lijnrecht tegenover komen te staan. Het VVD raadslid stelt: "er is twijfel over de rol van de provincie. De verhoudingen tussen provincie en gemeente zijn niet gelijk als het gaat om financieel toezicht." Het gaat over het verkeersproject VERDER waarbij er incidentele dekking en structurele baten zijn. Hij vraagt hoe de gedeputeerde naar dit artikel kijkt. Het is belangrijk uit de fouten die bij deze onder toezichtstelling zijn gemaakt lering te trekken. Er is weinig bestuurlijk contact geweest. Hoe zijn de bestuurlijke contacten met andere gemeenten? De PvdA wil graag een transparant toezichtkader zien om gericht het proces in te gaan, mocht zich een vergelijkbare situatie voordoen. Hij vraagt voorts of PS tevreden zijn over de wijze waarop ze in dit proces zijn meegenomen; zijn PS voldoende en tijdig geïnformeerd over de gang van zaken en de gemaakte afwegingen met betrekking tot het financieel toezicht?

De heer Meijer is gemeenteraadslid van Amersfoort en speelt ook een rol in de afhandeling van dit rapport in de gemeenteraad van Amersfoort. Hij probeert zich om die reden nu wat terughoudend op te stellen. Het moet hem van het hart dat fracties, die lokaal in de coalitie zitten en hier niet, de gelegenheid te baat nemen om wat steviger te zijn dan in de gemeenteraad van Amersfoort. Het is hem duidelijk dat het rapport vragen oproept omtrent het handelen van de verantwoordelijk gedeputeerde destijds, met name het moment van opschalen en het delen van de informatie. De gedeputeerde heeft dat wel in het college van GS gedeeld maar niet met PS. Mocht een fractie voorstellen het GS beleid dienaangaande nader te onderzoeken vanuit de provincie, dan zal de SP dat voorstel steunen, temeer daar het raadsonderzoek in Amersfoort inmiddels is afgerond.

Mevrouw Vlam vindt het toch merkwaardig dat dit rapport van de gemeente Amersfoort uitgebreid door PS wordt besproken terwijl de raad van Amersfoort daar nog geen besluit over heeft genomen. Dat moet eerst gebeuren, alvorens het rapport hier aan de orde wordt gesteld.

De heer Suna antwoordt dat dit punt nu op de agenda staat als uitvloeisel van het feit dat PS de informatie van GS niet heeft ontvangen. De provincie is wel degelijk onderdeel van het geheel; de provincie moet hier ook lering uit trekken.

Mevrouw Vlam wijst erop dat Amersfoort over de eigen begroting en eigen financiën gaat. Het budgetrecht ligt bij de raad van Amersfoort en dat gremium neemt de besluiten. Het zou de raad passen zichzelf de spiegel voor te houden over de rollen van het eigen bestuur, het toezicht van de provincie maar ook over de eigen besluitvorming. De taak van de gedeputeerde ten aanzien van het toezicht op de gemeente is een rijkstaak. Het is een specifieke taak die niet namens GS gemandateerd is. PS moeten terughoudend zijn in de oordeelsvorming dienaangaande. Zij hinkt op twee gedachten. Men dient niet op de stoel van de gemeente te gaan zitten en het is een specifieke taak van GS waarover PS wel geïnformeerd zijn. De VVD vindt dat eerst het gesprek in de gemeenteraad van Amersfoort moet plaatsvinden.

De heer Buiting vond het een boeiend rapport, temeer daar het voor de provincie duidelijke leerpunten bevat. Het is zaak dat de punten, die beter moeten gaan, ook daadwerkelijk worden opgepakt. Belangrijk is het dat in Amersfoort het gesprek over dit rapport wordt gevoerd. Hij beveelt niet aan opnieuw een onderzoek te gaan uitvoeren. Voorliggend rapport bevat voldoende stof om daar een evaluatie aan te wijden, vooral om te onderkennen hoe zaken in de toekomst beter kunnen worden opgepakt.

De heer Hoefnagels is van mening dat PS geen rol heeft in dit traject. Het gaat om bestuurlijk toezicht en daarvoor zijn duidelijke regels. Het gaat hier om een bevoegdheid van GS. D66 kan zich wel voorstellen dat, gelet op dit rapport, de provincie zich in het vervolg wel rekenschap moet geven van de aanbevelingen 5 en 6 op pag. 150 waar wordt aangegeven hoe er beter kan worden gecommuniceerd met de raad, dit gekoppeld aan het onderwerp "in verbinding".

Mevrouw Vlam wil voor alle duidelijkheid stellen dat GS niet rechtstreeks met de gemeenteraad van Amersfoort kunnen communiceren. De gedeputeerde heeft in het interbestuurlijk toezicht een rol en een rol richting B&W van de gemeente.

De heer Hoefnagels antwoordt dat het er niet zozeer om gaat dat de gedeputeerde naar de gemeenteraad gaat. In het voorjaar 2013 is er gesproken door de provincie met de commissie die zich bezighoudt met de rekening in Amersfoort. Ondanks dat de commissie er om heeft gevraagd, bleek dat dit anderhalf jaar lang is afgehouden tot eind 2014. Als dat verzoek er komt vanuit de raad, dan is het redelijk dat de toezichthouder daarop ingaat.

Mevrouw Vlam meent dat, wanneer een raad informatie wil hebben, de raad daarvoor de eigen commissies dient te gebruiken en is het de wethouder die de informatie aan de raad voorlegt. Dat lijkt haar de meest logische lijn.

De heer Hoefnagels antwoordt dat de meest logische lijn niet altijd de lijn is die het meest in verbinding staat.

De heer Buiting geeft aan dat de raad, het toezichthoudende orgaan, over de eigen informatieplicht gaat. Wanneer de raad ambtenaren van de provincie wil horen, dan staat dat de raad vrij. Inderdaad communiceert de gedeputeerde met het college van B&W.

De heer Meijer meent dat de gedeputeerde zich wel tot de raad kan wenden in een bepaalde fase. Uiteraard is het college verantwoording verschuldigd aan de raad maar als een toezichthouder neigt naar ingrijpen is het in ieders belang dat er een zeker bewustzijn is, ook bij de raad. Er is niets wat die rechtstreekse informatie in de weg staat.

De heer Schaddelee verwijst naar pag. 144, aanbeveling 6. Daar staat dat de provincie in de toezichthoudende rol ook de raad dient te informeren. Dat is ook niet vreemd gelet op de dominante positie van de raad bij het vaststellen van een begroting. Hij zou niet weten wat daar op tegen kan zijn.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof geeft aan dat dit een gespreksonderwerp is in het verticale en in het horizontale toezicht en in de werkprocessen. Dat is ook zichtbaar in de gesprekken tussen BZK en het IPO. De wijze van het uitoefenen van het financieel toezicht is ook landelijk in beweging. O.a. wordt bezien hoe de communicatielijnen moeten lopen. Het systeem van het financieel toezicht, zoals het bedoeld is in de Gemeentewet, heeft gewerkt. De financiële situatie van de gemeente Amersfoort was zorgelijk en is nu weer gezond. De provincie heeft pas een rol wanneer de begroting is vastgesteld. Tot die periode zijn er ambtelijke overleggen en bestuurlijke overleggen en kan de provincie hooguit het aanbod doen om in gesprek te gaan met de raad. In eerste instantie is het de raad en de wethouder die daarover met elkaar het gesprek kunnen aangaan. Binnen het IPO wordt gesproken over de vraag of de huidige systematiek de meest wenselijke gang van zaken is. Het rapport geeft een aantal aanbevelingen en inderdaad kan de provincie van dit rapport leren. Verbeteringen zitten vooral op het vlak van eenduidig en krachtig communiceren. Zo bleek dat het doorvragen op bepaalde momenten ook uitgelegd kan worden dat er niet duidelijk over de boodschap van het financieel toezicht is gecommuniceerd. Ook het moment van opschalen wordt aan de orde gesteld en het primaat van het horizontale en verticale toezicht. GS nemen de aanbevelingen uit het rapport ter harte en nagegaan wordt welke maatregelen ter zake kunnen worden genomen. Tegelijkertijd zitten GS namens het IPO aan tafel in een veel breder kader waarin dit wordt besproken, nl. het financieel toezicht 2020. Gevraagd werd of de gesignaleerde problemen bij meerdere gemeenten aan de orde komen. Dit zou geen onderwerp van gesprek zijn tussen BZK en het IPO, als het niet bij andere gemeenten voorkwam. De provincie Utrecht wil voorlopig de wet toepassen, deze heeft bewezen dat het werkt, maar wel zal worden aangegeven dat er zeker mogelijkheden zijn voor overleg. Dat aanbod van de provincie zal via de wethouder lopen. Ook de pers zal dit rapport ontvangen. Zij vond het correct het rapport eerst aan PS voor te leggen, voordat de pers dat rapport ontvangt. De provincie werkt met een eigen toezichtskader dat gebaseerd is op de wettelijke basis waar zij zojuist over sprak.

Wat betreft de interviews is het niet zo dat GS geen medewerking zouden willen verlenen aan interviews. Op de vraag over interne werkprocessen van de gemeente Amersfoort hebben GS geantwoord te hechten aan de onafhankelijke positie die juist vanuit de rijkstaak financieel toezicht nodig is. GS hebben derhalve aan de interviews meegewerkt.

De heer Suna vraagt of het huidige toezichtskader van de provincie volgens de gedeputeerde wel transparant genoeg is. Juist op dat punt is er de nodige kritiek.

Gedeputeerde Verbeek-Nijhof beaamt dat er over de communicatie en de interne werkprocessen de nodige aanbevelingen worden gedaan. Die zullen naast het toezichtskader worden gelegd om na te gaan of aanpassingen wenselijk zijn. Dit is ook onderwerp van gesprek tussen BZK en het IPO; dit punt speelt in een veel breder verband.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

5 TER INFORMATIE

5.1 Statenbrief besluit digitalisering archief

5.2 Statenbrief Waarstaatjeprovincie

5.3 Statenbrief Programma Verbetering en afronding project Presto

5.4 Memo gedeputeerde Pennarts betreffende sanering Traaij Driebergen

5.5 Memo gedeputeerde Pennarts betreffende bestuursdwang van Apeldoorn

6. SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.